

Inspiration för att aktualisera fred och rättvisa i gudstjänsten

I en tid där upprustning och nyheter om krig och orättvisor blivit vardag behöver vi inspirera varandra att göra freden och rättvisan synlig i världen. Vi behöver, som det står i Efesierbrevet 6:15, "... sätta som skor på våra fötter villighet att gå ut med budskapet om fred".

Hur kan vi stärka vår vilja att arbeta för fred? Var hittar vi drivkraft och mod? Det handlar om att möta dagsaktuella berättelser som väcker vår medkänsla och vilja till förändring. Det handlar också om att söka djupare i vår egen tro och tradition.

Att fira gudstjänst alldeles som vanligt är i sig en handling som kan skapa fred. Vi kommer till gudstjänst från olika håll och möts i ett sammanhang som förenar. För en stund lägger vi ner det som skiljer oss åt och övar oss i att höra ihop. Gudstjänsten samlar människor och gör Kristi kropp synlig i världen. Jesus Kristus är vår fred! (Ef. 2:14)

Den stora freden, Guds shalom, är mångdimensionell och omfattar alla våra relationer. I gudstjänsten kan vi spegla relationen till Gud, till hela Guds skapelse, till varandra och till oss själva, med utgångspunkt i Guds kärlek.

I gudstjänsten tillber vi Gud och ingen annan. Den riktningen, till Gud, är en viktig kompassnål i en tid där många "makter" gör anspråk på vår uppmärksamhet. Här får vi bli stilla och lyssna. Här får vi tillsammans pröva oss inför Guds ord. Här kan vi bekänna vår skuld och ta emot förlåtelse. Här förenas våra röster i samma sång, i förbön och tacksamhet.

I nattvarden firar vi försoningens fest, där bröd och vin delas lika. Vi påminns om hur Guds nåd och kärlek omfattar alla. Jesus Kristus skapar fred, mitt ibland oss.

Ibland vill vi lyfta fram gudstjänstens fredskaraktär lite tydligare. Då kan vi låta något eller några moment tydligare formas av visionen om fred och rättvisa, Guds shalom. Det kan prägla hela gudstjänsten, men det kan också vara något återkommande moment som under en längre tid övar oss i fredens praktiker. Det kan vara en förbönsplats för fred i kyrkorummet eller en återkommande bön. Vi kan formulera ett sändningsord som utmanar oss att vara fredens budbärare i vår vardag. Det finns såklart många möjligheter! Här har vi samlat några idéer för gudstjänst att inspireras av:

- **Låt många vara med och förbereda gudstjänsten** – fred byggs av vänskap och upprätthålls av samarbete! De grupper som möts i kyrkan under veckan kan skriva böner, göra bilder, dela tankar... Kanske kan ni också fråga människor i ert samhälle om hur deras böner och önskan om fred och rättvisa ser ut? En grupp kan mötas och be tillsammans och baka bröd till nattvarden, som en förberedelse för gudstjänsten.

- **Låt flera röster och språk höras i gudstjänsten.** Ett bibelord kan läsas på flera olika språk eller av människor i olika generationer. Vår Fader kan vi be tillsammans, var och en på sitt språk. Välsignelsen kan läsas på något annat språk. (se förslag på gudstjänst.se.)
- **Läs uppmaningarna i Romarbrevet 12:9–21** och låt varje uppmaning komma från en ny röst och från olika platser i rummet. Det gör det tydligt att fred är vårt gemensamma uppdrag.
- **Lyssna till någons berättelse** om att till exempel leva i eller fly från krig, om att komma ny till Sverige, att försonas med någon, om ekonomiska orättvisor som drabbat...
- **Lyft fram en konkret situation** eller konflikt som utmanar oss att be och söka fredens väg.
- **Dela dikter, sånger och berättelser** från olika delar av världen.
- **Predikan** – här kan det passa bra med predikan i dialogform, t ex mellan olika generationer. Bjud gärna in en gästande talare med erfarenhet av fredsarbete för att ge nya perspektiv.
- **Fira nattvard.** Vi är alla gäster vid Guds bord och får ta emot med öppen hand. Ge tid för prövningen inför nattvarden. Bön om förlåtelse – att få öppna hjärtat inför Gud och låta ljuset skina in. Vad behöver vi bli befriade från? Ett tillfälle att få bekänna skuld och att få bli befriade från våldet hos oss själva. Nådens praktik.
- **Förbönen** – forma bönestationer i rummet med olika böneämnen. Exempel: Gör stationer för de olika världsdelarna, i olika väderstreck. Låt det finnas möjlighet att tända ljus och platser där oron kan lämnas, genom att lägga stenar ifrån sig eller skriva ner sin bön. Gör en station där det går att ta med sig ett uppdrag, skrivet på lappar eller i form av ett hjärta. Olika böneämnen: Be för länder i krig. Be för fredsarbetare. Be för dem som är på flykt. Be för djur och natur som förstörs och drabbas av krig. Be för miljöförstöring som orsakar konflikter. Be för klimatnödläget. Be för barnens framtid. Be om mod att agera.
- **Insamlingen – kollekten.** Rättvisan ropar alltid på oss. När vi delar med oss försöker vi göra något för att möta andras behov. Ibland är det vi som behöver hjälp. I gudstjänst för fred och rättvisa blir kollekten ett tillfälle att bidra till utjämning. Välj insamlingsmål med omsorg och håll ett kollekttal som utmanar.
- **Ur djupen ropa vi!** Använd materialet från Sveriges Kristna Råd: Ur djupen ropar vi. Där finns färdiga ordningar att följa helt eller hämta delar ur.

TEMAFÖRSLAG:

- **Shalom – fred med jorden och med varandra, det hör ihop.** Klimatnödläge och kris för biologisk mångfald är också tecken på ofred och orättvisa.
- **Shalom – inre och yttre fred hör ihop.** I Galaterbrevets beskrivning av Andens frukter kan vi lägga märke till att Anden vill leda oss in i goda relationer. Gal. 5:22-23. Men andens frukter är kärlek, glädje, frid, tålmod, vänlighet, godhet, trofasthet, ödmjukhet och självbehärskning. Mot sådant vänder sig inte lagen.

Equmeniakyrkan

- **Shalom – rättvisa.** Hur ser rättvisa ut? Vad är nödvändigt för att leva ett gott liv? Hur kan vi praktiskt dela med oss? Klimaträttvisa – ansvar och möjligheter?
- **Våra bilder av fred.** Hos profeten Mika, i kapitel 4:1–4 är bilden av fred att var och en får sitta under sitt fikonträd och inte vara rädd... Gör t ex en predikan till ett samtal om att leva med inspirerande bilder av fred. Låt barn och vuxna ta med sig egna bilder/teckningar som visas i gudstjänstrummet.

FÖR KYRKFIKAT EFTER GUDSTJÄNSTEN:

- Gränser – gränsdragningar. Det uppstår ofta konflikter vid gränser. Gränser kan också vara en osynlig linje där det på ena sidan råder fred och på andra sidan krig. Vad är en gräns? Vem bestämmer var gränserna går? Kan ni i samband med kyrkfiikat dra en symbolisk gräns i rummet och samtala om vad som händer när vi befinner oss på den ena eller den andra sidan?
- [Fred på riktigt](#), hämta inspiration till samtal ur Kristina Posts bok "Fred på riktigt – praktiska metoder, på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet" Kristina Post är medlem i Equmeniakyrkan Mjölby.

INSTRUKTIONER OCH LÄNKAR:

För att hitta material i [Gudstjäntswebben](#) kan du använda sökfunktionen och söka på orden: fred eller rättvisa. Om du vill söka i någon speciell kategori eller moment kan du förfina sökningen genom att klicka i en aktuell ruta.

Material för inspiration:

- [Efesierbrevet #11 – Budskapet om fred](#)
- [Efesierbrevet #31 – Fred och kärlek](#)
- [Ur djupen ropa vi, Sveriges kristna råd](#)
- [Fred på riktigt – praktiska metoder, Kristina Post](#)